

Nærings- og Fiskeridepartementet  
v/ havbruksavdelingen  
Postboks 8090 Dep  
0032 Oslo

Bergen 30.11.2020

## Hørings svar på forslag om forlengelse av unntak etter PD-forskriften § 8

Nærings- og Fiskeridepartementet foreslår endringer i PD-forskriften § 8 femte ledd. Det foreslås å utvide muligheten til å få unntak fra lukket slakting av fisk med mistanke om eller påvist PD frem til 1. juli 2021. Foreslåtte endringer begrunnes delvis med mangel på brønnbåtkapasitet, i tillegg til kapasitetsutfordringer for direktelevering av fisk ved slakterier.

Hovedparten av eksisterende rederier og brønnbåter er organiserte gjennom Brønnbåteiernes Forening. Vi har derfor flere tanker rundt forslaget.

### Den norske brønnbåtflåten

Den norske brønnbåtflåten er i dag verdensledende. Flåten har de siste årene vært i stor ekspansjon innen kapasitet og utvikling av teknologi, for å møte strenge myndighetspålagte krav og utviklingen i havbruksnæringen. I januar 2021 vil flåten bestå av rundt 90 fartøy med en total brønnkapasitet på drøye 140 000 kbm, fordelt på 23 rederier. Det er også planlagte leveranser av rundt 20 nybygg innen 2022.

### Korona, regelverk og sykdom påvirker brønnbåtkapasiteten

Brønnbåten er et kritisk ledd innenfor havbruksnæringen og opererer innen flere områder. I tillegg til å frakte slaktefisk, benyttes båtene både til transport av smolt, sortering, behandling mot lakselus, osv. De senere år har det også vært solid utvikling innen regelverk og fiskehelse. Fra januar 2019 er det i akvakulturdriftsforskriften § 15.b blant annet lagt til følgende:

*«Badebehandling med legemidler mot lakselus i oppdrettsanlegg som ligger i rekefelt og/eller gytefelt eller nærmere enn 500 meter fra slike, jf. de felt som til enhver tid vises i Fiskeridirektoratets nettbaserte kartverktøy, må foretas i brønnbåt. Lusebehandlingsvannet må transporteres bort fra anlegget.».*

Dette punktet binder opp en større del av kapasiteten enn det næringen så for seg i 2017. Vi ser dessverre også en negativ utvikling når det gjelder lakselus og spredning av fiske sykdommer som ILA over hele landet. Alle nevnte forhold båndlegger mer av brønnbåtkapasiteten enn tidligere. I tillegg ser vi også at utbrudd av korona på norske verft forsinker byggingen av enkelte fartøy, som igjen kan påvirke kapasiteten i starten av året.

I dialog med både Mattilsynet og Veterinærinstituttet har de meddelt at ventemerid-setting av syk fisk vil kunne være svært uheldig, for både fiskevelferden, smittespredning av sykdommer, samt omdømmet for norsk sjømatnæring. Dette er en oppfatning Brønnbåteiernes Forening generelt også deler. Samtidig ser vi sjømatorganisasjonene sin bekymring når det gjelder kapasiteten hos brønnbåter og slakterier.

### **Vilkår for dispensasjon**

Vi ber om at det ved en forlengelse av dispensasjonsadgangen må utarbeides klare retningslinjer rundt vilkårene for dispensasjon fra Mattilsynet sentralt. Dette vil kunne sikre lik praksis i alle produksjonsområder, slik at en unngår konkurransevridning og ulik praksis regionene imellom.

Mattilsynet bør også stille strenge krav til at oppdretter sjekker ut hvilken kapasitet som finnes for transport av fisken, før dispensasjon gis. Det vil være rimelig at oppdretter må dokumentere at en har sjekket tilgjengelig kapasitet i området, og det må stilles krav om at dette dokumenteres fra hvert enkelt brønnbåtrederi.

### **Ventemerden- et konkurransefortrinn**

Vi vil gjerne også benytte anledningen til å understreke viktigheten av ventemerden både i dag og i fremtiden. At vi kan sette frisk fisk i ventemerden, og at slakteriene tar fisken unna etter hvert, er en av den norske næringen sine konkurransefortrinn. Det er klart at syk fisk ikke bør settes i ventemerd, men det er viktig for næringen at ventemerden består for frisk fisk, når næringen skal vokse.

### **Konklusjon**

Gjeldende forskrift § 8 fjerde ledd setter forbud mot å sette fisk i åpen slaktemerd når det er mistanke om eller påvist PD. Forbudet innebærer i praksis at fisken enten må slaktes direkte fra båt eller settes i lukkede slaktemerder. I dagens bestemmelse har Mattilsynet imidlertid mulighet for å gjøre unntak fra forbudet mot ventemerd.

Selv om brønnbåtneringen de siste årene har gjennomført store investeringer i flåten for å kunne imøtekomme kravet om lukket og direktelevering av all PD-fisk, ser vi at flere forhold som pålegg om behandling av lakselus i brønnbåt, utfordringer innen fiskehelse, og at slakteriene ikke er tilstrekkelig utbygget for direktelevering, gjør at det kan bli utfordrende med kapasiteten i perioder enkelte steder.

Dersom dispensasjonen gis, skal det ikke være et verktøy for å hjelpe oppdrettere som ikke innretter seg med tilstrekkelig kapasitet, slik at det blir en konkurransevridning mot oppdrettere som gjennom kontrakter og beredskapsplaner, har sikret seg nødvendig kapasitet for å imøtekomme varslede forskriftsendringer.

Likebehandling og forutsigbare rammevilkår for brønnbåtene er viktig for god gjennomføring av de mange og nødvendige operasjoner fartøyene bidrar med i norsk havbruksnæring. Vi stiller gjerne til videre diskusjoner rundt problemstillingen.

Med hilsen

Tanja Hoel  
Styreleder  
(elektronisk.sign)

Linn Therese S. Hosteland  
Næringspolitisk rådgiver  
(elektronisk.sign)